

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Schakel College, vo_buitenland

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 11 januari 2024

Samenvatting

De inspectie heeft op 7 november 2023 op de Nederlandse dagschool voor voortgezet onderwijs het Schakel College op Aruba een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. In september 2023 voerden we een voorbereidend gesprek met de algemeen directeur en de twee schoolleiders (onderbouw en bovenbouw). Wij bezoeken Nederlandse scholen in het buitenland in ieder geval eens in de zes jaar. We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs op het Schakel College voldoende is.

School: Het Schakel College

Totaal aantal leerlingen: 311

BRIN: 29YN

Wat gaat goed?

De kwaliteit van het onderwijs is van ruim voldoende niveau. De betrokkenheid en het enthousiasme van zowel het managementteam als de docenten dragen hieraan bij. Opvallend op de school is het brede en motiverende aanbod. Daarnaast heeft de school de ontwikkeling van de leerlingen goed in beeld. Verder kenmerken de lessen zich over het algemeen door een duidelijke uitleg van de docenten en een actieve houding van de leerlingen. Ook zorgen de docenten voor een veilig en prettig pedagogisch klimaat waardoor de leerlingen zich kunnen focussen op het leren. De school verzamelt verschillende gegevens om de kwaliteit van het onderwijs in beeld te krijgen, vast te houden en waar nodig te verbeteren. Verder staat het team open om van en met elkaar te leren onder andere door middel van scholing. De ouders en leerlingen met wie wij gesproken hebben geven aan over het algemeen tevreden te zijn over de lessen.

Wat kan beter?

De school kan de doorgaande lijn wat betreft onder andere klassenmanagement, doelgericht werken en activerende werkvormen verder versterken. Verder kan de school enkele klaslokalen meer ondersteunend en stimulerend voor het leren inrichten. Ook kan de school de borging van afspraken en werkwijzen verder versterken. Tot slot is het van belang dat de school de schoolbrede doelen voorziet van onder andere een tijdsplanning en verantwoordelijkheidsverdeling.

Vervolg

Het Schakel College krijgt uiterlijk over zes jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	4
2.	Uitgangssituatie en conclusie	5
3.	Resultaten onderzoek	7
4.	Reactie van het bestuur	11

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in ieder geval eens in de zes jaar.

Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, docenten, zorgcoördinator, schoolleiders, directeur en bestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2 . Uitgangssituatie en conclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek bij het Schakel College.

Uitgangssituatie

Het Schakel College is sinds 2020 een openbare dagschool. De school biedt naast een Nederlandse stroom ook een Arubaanse stroom aan. Hierdoor ontvangt de school ook bekostiging vanuit de Arubaanse overheid en is daarmee een openbare school geworden. Ook is de school hierdoor sterk gegroeid, van ongeveer 100 leerlingen vier jaar geleden naar ruim driehonderd nu. De leerlingen van beide stromen zitten door elkaar in de klassen. Dit kan ook omdat het curriculum van beide stromen grotendeels overeenkomt. Het verschil zit in het feit dat leerlingen in de Nederlandse stroom in de onderbouw kunnen kiezen voor het vak Frans en dan het vak Spaans of Papiamentu mogen laten vallen. Daarnaast zijn in de Arubaanse stroom niet voor alle vakken de Nederlandse eindtermen van kracht. Tot slot komen niet alle profielen voor de Nederlandse stroom overeen met de profielen van de Arubaanse stroom.

De school is een meertalige school, het grootste gedeelte van de lessen wordt echter in het Nederlands gegeven. Dit rapport gaat alleen over de Nederlandse stroom omdat de school voor deze leerlingen ook vanuit de Nederlandse overheid subsidie ontvangt.

Het Schakel College valt onder Stichting Onderwijs Combina samen met Peutergroep Prikichi en Basisschool de Schakel. Alle drie zijn zij gevestigd op een ruime locatie iets ten noorden van Oranjestad. Bij elkaar krijgen er ongeveer 600 leerlingen les. Ruim driehonderd leerlingen hiervan volgen het voortgezet onderwijs, maar slechts 10% hiervan (ongeveer 30 leerlingen) volgt de Nederlandse stroom. Al deze leerlingen zijn zogenaamde R1-leerlingen (zelfde niveau als in Nederland).

De Nederlandse stroom biedt onderwijs aan voor mavo, havo en vwo. De leerlingen die mavo volgen, sluiten de school af met het Arubaanse eindexamen. De leerlingen die havo of vwo volgen kunnen kiezen uit het Arubaanse eindexamen of het Nederlandse staatsexamen.

Het Schakel College heeft een team van 32 docenten die allemaal ook aan leerlingen in de Nederlandse stroom lesgeven. Daarnaast werken er twee schoolleiders, één voor de onderbouw en één voor de bovenbouw, die beide dit schooljaar zijn gestart. Ook zijn er een zorgcoördinator en enkele ondersteunende medewerkers aan de school verbonden. Voor peutergroep Prikichi, Basisschool de Schakel en het Schakel College is één algemeen directeur werkzaam, die al geruime tijd in deze functie werkt en voor continuïteit zorgt.

Stichting Onderwijs Combina heeft een bestuur van vier leden. De voorzitter en de algemeen directeur vormen het dagelijks bestuur, de

overige bestuursleden vormen het toezichthoudende bestuur. De taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in een managementstatuut. De schoolleiders leiden, samen met en onder eindverantwoordelijkheid van de algemeen directeur, de dagelijkse gang van zaken. Zij zijn als managementteam verantwoordelijk voor de onderwijsinhoudelijke kwaliteit en verantwoorden zich hierover aan het bestuur.

De kwaliteit van het onderwijs op het Schakel College op Aruba is voldoende.

Conclusie

Het onderwijs op het Schakel College is van voldoende niveau. De standaarden Aanbod (OP1), Zicht op ontwikkeling (OP2), Pedagogisch Klimaat (SK2) en Kwaliteitscultuur (KA2) hebben we zelfs als Goed gewaardeerd, de overige standaarden zijn Voldoende.

De school heeft, ondanks de sterke groei en de pandemie, de basiskwaliteit van het onderwijs vast kunnen houden. Dit is een mooie gezamenlijke prestatie van het bestuur, het managementteam en de docenten.

3. Resultaten onderzoek

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			✓
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding			✓
OP3 Didactisch handelen		●	

Het aanbod is breed en motiverend

Wij waarderen het aanbod als Goed omdat het zeer breed is en goed past bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie en de visie van de school. Het aanbod voldoet aan de verschillende eindtermen en referentieniveaus voor taal en rekenen. In het aanbod is er, naast de reguliere vakken, ook aandacht voor de zogenaamde Explore-Activities. Dit is een keuzeaanbod in de middag, waarbij leerlingen bijvoorbeeld kunnen kiezen voor creatieve activiteiten, ict, koken of Interact (vrijwilligerswerk op basis van maatschappelijke doelen). Samen met de TTO-projectwerken en studiereizen past dit binnen de visie en doelgerichte en planmatig aanbod voor vakoverstijgend werken en (wereld)burgerschap op school. Tot slot beschikt de school over een uitgebreide bibliotheek.

De school kan zich nog verbeteren door de leeromgeving (de klaslokalen) meer ondersteunend en stimulerend voor het leren in te richten.

Ontwikkeling van alle leerlingen is helder in beeld

De standaard Zicht op ontwikkeling waarderen we ook als Goed. De school heeft een duidelijk zorgsysteem. De zorgcoördinator en de docenten houden met behulp van methode-onafhankelijke en methodegebonden toetsen, observaties en leerlingenwerk zicht op de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. De docenten gebruiken de analyse van de resultaten op de toetsen om hun onderwijs af te stemmen op het niveau van de leerling. Indien nodig zetten zij ook extra hulp in buiten de klas, hiervoor zijn uren gereserveerd waarin leerlingen in kleine groepen extra uitleg krijgen.

In de klassen 1 tot en met 3 neemt de school ook methode-onafhankelijke toetsen af. Deze zijn in het voortgezet onderwijs niet verplicht, maar kunnen wel een goede vergelijking met het taalniveau van leerlingen in Nederland bieden. Het is dus goed dat de school dit doet, zeker omdat voor de meeste leerlingen een vervolgstudie in Nederland het perspectief is. Ook is de school bezig met het invoeren van toetsen waarmee zij het ERK-niveau (Europees referentiekader) van de leerlingen kunnen bepalen.

De school kan zich nog verbeteren door de leerlingen meer te

betrekken bij hun eigen ontwikkeling. De leerlingen hebben weliswaar tijdens de rapportgesprekken al een actieve rol richting hun ouders om doelen en voortgang te bespreken. De reflectie hierop en wat dit betekent voor de nieuwe te stellen doelen mag echter sterker.

Het lesgeven is op orde

We waarderen de standaard Didactisch handelen als Voldoende. We hebben goed voorbereide lessen gezien met meestal een heldere structuur en een duidelijke uitleg. Ook zijn de leerlingen over het algemeen goed betrokken bij de les. Ondanks dat de basiskwaliteit van het lesgeven op orde is, zien we ook verschillen tussen docenten. Dit is onder andere het geval in het klassenmanagement, het werken vanuit doelen en deze ook delen met de leerlingen en het gebruik van activerende werkvormen. Verder valt op dat sommige lessen sterk docentgestuurd zijn, hier liggen nog kansen om leerlingen meer te betrekken waardoor de lestijd effectiever benut wordt. Ook het controleren of leerlingen de doelen beheersen voordat de docent de volgende stap zet verdient bij enkele docenten nog aandacht.

3.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	
SK2 Pedagogisch klimaat				✍

Veiligheidsbeleid is helder

De standaard Veiligheid is Voldoende. De school voldoet aan de eisen op het gebied van veiligheid. Zo is er een recent veiligheidsplan waarin verschillende protocollen worden beschreven, waaronder het anti-pestprotocol. Daarnaast monitort de school jaarlijks de veiligheidsbeleving en het welbevinden van de leerlingen. De gegevens uit deze monitor, analyseert de school en zij verwerkt de conclusies, indien nodig, in een passende aanpak, op leerling- of groepsniveau. De school heeft tevens een vertrouwenspersoon bij wie leerlingen terecht kunnen als er sprake is van pestproblematiek, dit is echter niet bij alle leerlingen bekend.

Goed pedagogisch leerklimaat

Deze standaard geven wij de waardering Goed. Door de respectvolle pedagogische aanpak van de docenten en de aandacht die zij hebben voor het welzijn van de leerlingen verlopen de lessen in een prettige en veilige sfeer. Hierdoor heerst er een goed werkklimaat waarin de leerlingen zich kunnen focussen op het leren. Het schoolklimaat is ondersteunend voor zowel de cognitieve als de sociale ontwikkeling. De omgang tussen de docenten en de leerlingen is duidelijk en respectvol. De leerlingen geven tijdens de gesprekken aan dat zij het

naar hun zin hebben op het Schakel College. De resultaten van de monitor sociale veiligheid en welbevinden en de gesprekken met de ouders bevestigen dit beeld.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten	Niet te beoordelen			

Te weinig leerlingen om de onderwijsresultaten te beoordelen

We beoordelen de standaard Onderwijsresultaten (resultaten aan het einde van het voortgezet onderwijs) niet omdat er te weinig gegevens zijn - gezien het geringe aantal eindexamenkandidaten in de laatste drie jaar - om een oordeel op te baseren.

Ondanks dat we de resultaten niet beoordelen, zien we wel dat de leerlingen die in de afgelopen jaren hebben deelgenomen aan het Staatsexamen of het Arubaanse examen allemaal zijn geslaagd.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De school heeft zicht op haar kwaliteit

De standaard Kwaliteitszorg is Voldoende. Het bestuur heeft een heldere en gedragen missie en visie. Bovendien heeft de school een goed functionerend, cyclisch systeem van kwaliteitszorg waarmee zij duidelijk zicht heeft op de onderwijskwaliteit en kan blijven sturen op verdere verbetering. Ook verzamelt de school gegevens over de kwaliteit van het onderwijs doordat zij onder meer een ouderenquête afneemt, de leerresultaten op schoolniveau analyseert, lesbezoeken aflegt en functioneringsgesprekken voert. Op basis van dit alles stelt het bestuur een strategisch beleidsplan op. De school vertaalt dit vervolgens in meer specifieke doelen en neemt deze op in het schoolplan en de daarvan afgeleide jaarplannen. Een aandachtspunt hierbij is om deze doelen uit te werken in een concrete, kortetermijndoelen met bijbehorende kwaliteitscriteria, prioritering, tijdsplanning en verantwoordelijkheidsverdeling. De school evalueert de gestelde doelen en doet hiervan verslag in een jaarverslag.

Zoals op veel scholen in het buitenland zijn er regelmatig wisselingen

binnen het team. Hierdoor is de borging van de kwaliteit van het onderwijs - zowel onderwijsinhoudelijk als organisatorisch - een belangrijk onderwerp. De school heeft een begin gemaakt om alle afspraken en werkwijzen rondom de onderwijsinhoudelijke gang van zaken helder en centraal, digitaal vast te leggen. Dit is echter nog volop in ontwikkeling.

Het bestuur verantwoordt zich in een nieuwsbrief (De Terugblik) in grote lijnen aan de ouders ten aanzien van de financiën. Ook controleert een accountant jaarlijks de financiën.

Kwaliteitscultuur is goed

Deze standaard waarderen we ook als Goed. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen bestuur, schoolleiding (managementteam) en docenten is helder en functioneert goed. Het team krijgt van het bestuur de mogelijkheid zich te professionaliseren, onder andere door middel van het bijwonen van congressen en individuele cursussen. De docenten willen zich graag ontwikkelen en vinden het fijn, door de groei van de school, nu in secties te kunnen werken en daardoor te kunnen sparren en elkaar feedback te kunnen geven. Dit alles zou nog meer structureel vorm kunnen krijgen, de ingezette sectie-structuur dit schooljaar biedt hier ruimte voor. De schoolleiders en de zorgcoördinator voeren regelmatig klassenbezoeken uit. Verder voert het bestuur de functioneringsgesprekken met de directeur, de directeur met de schoolleiders en de schoolleiders met de docenten, hiermee neemt het bestuur de rol van werkgever serieus.

Ouders zijn geïnformeerd

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende. De formele interne verantwoordingslijnen zijn helder. De school verantwoordt zich in voldoende mate naar de ouders over het onderwijs. Dit geldt zowel voor de ontwikkeling van hun kind(eren) als voor de ontwikkeling van het Schakel College. De school communiceert actief met de ouders tijdens formele momenten zoals de rapportgesprekken, maar ook ervaren ouders dat docenten open staan voor meer informeel contact tussen deze formele momenten door. Ook is er een adviesraad bestaande uit ouders en docenten, de zogenaamde Schakelraad. Uit het gesprek dat wij met een aantal ouders voerden blijkt dat zij tevreden zijn over de benaderbaarheid van de docenten, de schoolleiding en het bestuur. Daarnaast hebben ze vertrouwen in de school en zijn ze blij met het Nederlandstalige dagonderwijs aan hun kinderen.

4. Reactie van het bestuur

Het bestuur wil de inspectie allereerst bedanken voor het inspectierapport over het Schakel College. Wij hebben de complimenten en de concrete aanbevelingen tot ons genomen en onderschrijven dat we binnen een dynamische setting op een gedreven en professionele manier samenwerken en vanuit een duidelijk toekomstgerichte visie een breed aanbod, passend bij onze leerlingen realiseren.

Het bestuur is trots op de prettige en open sfeer op school, dat leraren de ontwikkeling van onze leerlingen goed in beeld hebben, leerlingen zich gehoord en gezien voelen en er sprake is van een goed pedagogisch klimaat.

De inspectie erkent met haar waardering van vier standaarden als goed de inspanningen, die ook in moeilijke Covid 19 jaren en een snel groeiende school, zijn geleverd door het hele team.

De inspectie heeft het onderzoek kritisch verricht. Hierdoor krijgt de beoordeling nog meer gewicht. Ook al zijn vele aspecten van school met "Goed" door de inspectie beoordeeld, de inspectie heeft toch de moeite genomen om nog concrete aanbevelingen mee te geven om het onderwijsproces nog meer te optimaliseren. De betrokkenheid van de inspectie bij de kwaliteitsverbetering van de school stellen wij zeer op prijs. De beoordeling "Goed" voor de standaard Kwaliteitscultuur biedt het houvast om de aanbevelingen vorm te geven.

Wij zien in het rapport een belangrijke bevestiging van de kwaliteit die wij bieden in de Nederlandse stroom, op een unieke plek in de wereld, als een aanmoediging om dit te blijven behouden en verder te verbeteren.

Ten slotte willen wij als bestuur het team, de leerlingen en ouders van de school hartelijk danken voor de grote betrokkenheid die wij als bestuur hebben gevoeld tijdens het inspectiebezoek. De openheid en de kritische blik ten dienste van het verbeteren van het onderwijs staat voor wat het Schakel College wil zijn. Een school waar ieder kind meetelt.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

